

Експортний профіль області як інструмент політики

29 червня 2017 року
м. Київ

Олександр Крініцин
експерт Програми USAID ЛЕВ,
науковий співробітник

Інституту економічних досліджень та політичних консультацій

З чого ми виходили?

- Однією з ключових передумов розвитку підприємництва, в тому числі малого і середнього бізнесу, є **наявність ринків збуту**.
- **Експортна діяльність МСП** є важливим чинником, який безпосередньо впливає на основні показники розвитку будь-якого регіону.
- **Створення сприятливих умов** для реалізації експортного потенціалу МСП є **викликом** для державної політики на всіх рівнях.
- **Регулярний моніторинг та оцінка відповідних змін** є невід'ємним елементом системи стратегічного планування, адже без точної ідентифікації тенденцій та проблем неможливо адекватно відреагувати на пов'язані з ними виклики.
- **Інструментом такого моніторингу може стати Експортний профіль**

Експортний профіль: що це таке? (1)

Експортний профіль є інструментом оцінювання і моніторингу експортної діяльності на рівні регіону.

- **Предметом оцінювання є:** кількісні і якісні зміни, які відбуваються в експорті регіону (області) та зміни зовнішнього середовища функціонування підприємств – експортерів.
- **Перелік параметрів оцінювання** має бути сталим для того, щоб забезпечити можливість порівняння у часовому вимірі.

Експортний профіль: що це таке? (2)

- Наявна статистика експорту на регіональному (обласному) рівні не дає можливості описати всі аспекти експортної діяльності.
- Регулярне проведення масштабних опитувань бізнесу вимагає відповідних ресурсів.

Поєднання аналізу наявних статистичних показників і результатів навіть вибірових опитувань бізнесу у комплексі дозволяє отримати важливу інформацію.

Практична цінність Експортного профілю прямо залежить від регулярності оцінювання відповідних змін.

Структура Експортного профілю області

Основна частина:

1. Короткий огляд економіки області.
2. Область на світових ринках: основні показники.
3. Експорт області: основні характеристики.
4. МСП області: перешкоди виходу на нові ринки.
5. Державна підтримка очима бізнесу.
6. Заходи з просування експорту.
7. Потенціал та перспективи.
8. Висновки.

Додаток:

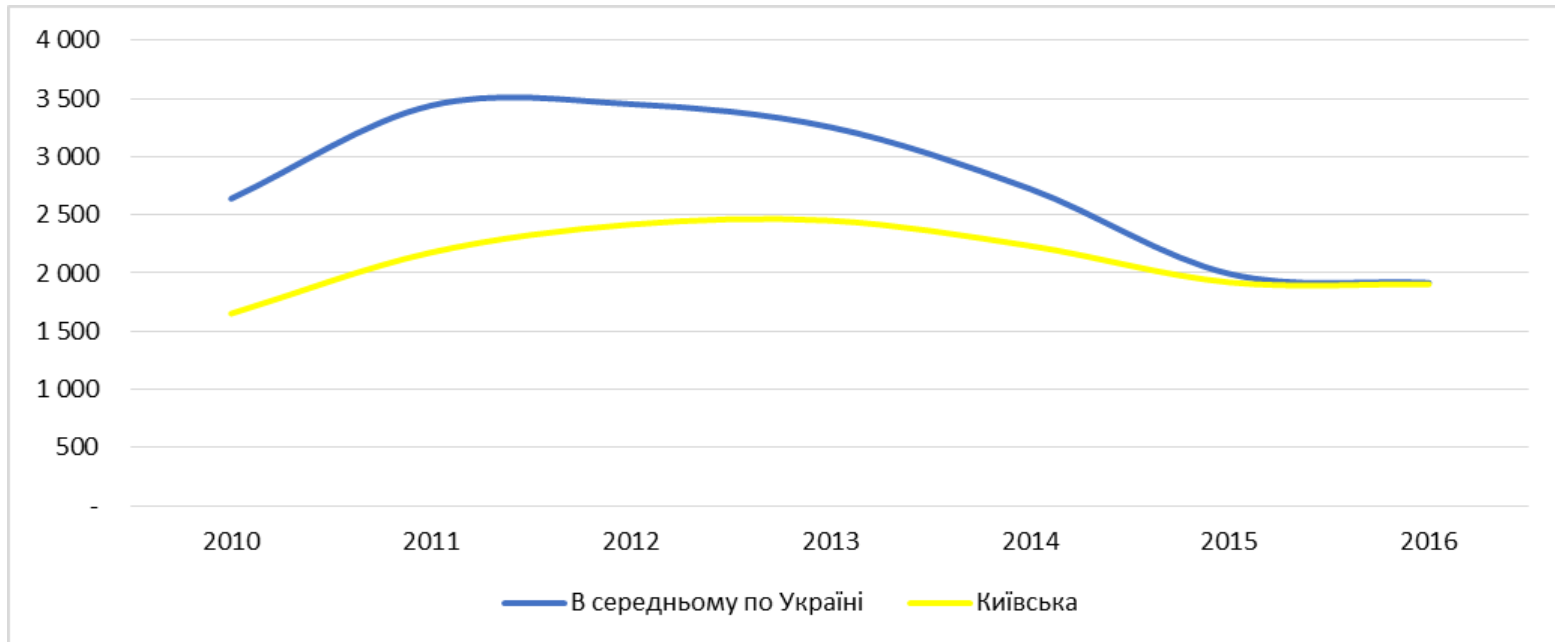
1. Найбільші світові імпортери товарів, які може експортувати область.
2. Режим торгівлі України з основними торговельними партнерами.

Основні показники експортної діяльності (на прикладі Київської області)

Порівняння показників зовнішньої торгівлі області з аналогічними даними інших регіонів та України в цілому за підсумками року може виступати у якості основи для визначення показників ефективності:

Показники зовнішньої торгівлі	Київська область	В середньому по Україні
Питома вага експорту в обсягах реалізації МСП	31%	42,0%
Питома вага експорту у ВРП	40,3%	52,5%
Коефіцієнт покриття експортом імпорту (товарів і послуг)	0,61	1,03
Експорт товарів та послуг у розрахунку на 1 особу	1098 дол. США	1,078 дол. США
Частка у загальних обсягах експорту товарів та послуг	6,7%	-
Частка у загальних обсягах імпорту товарів та послуг	11,3%	-
Кількість МСП-експортерів юридичних осіб	957	-

Основні характеристики експортної діяльності

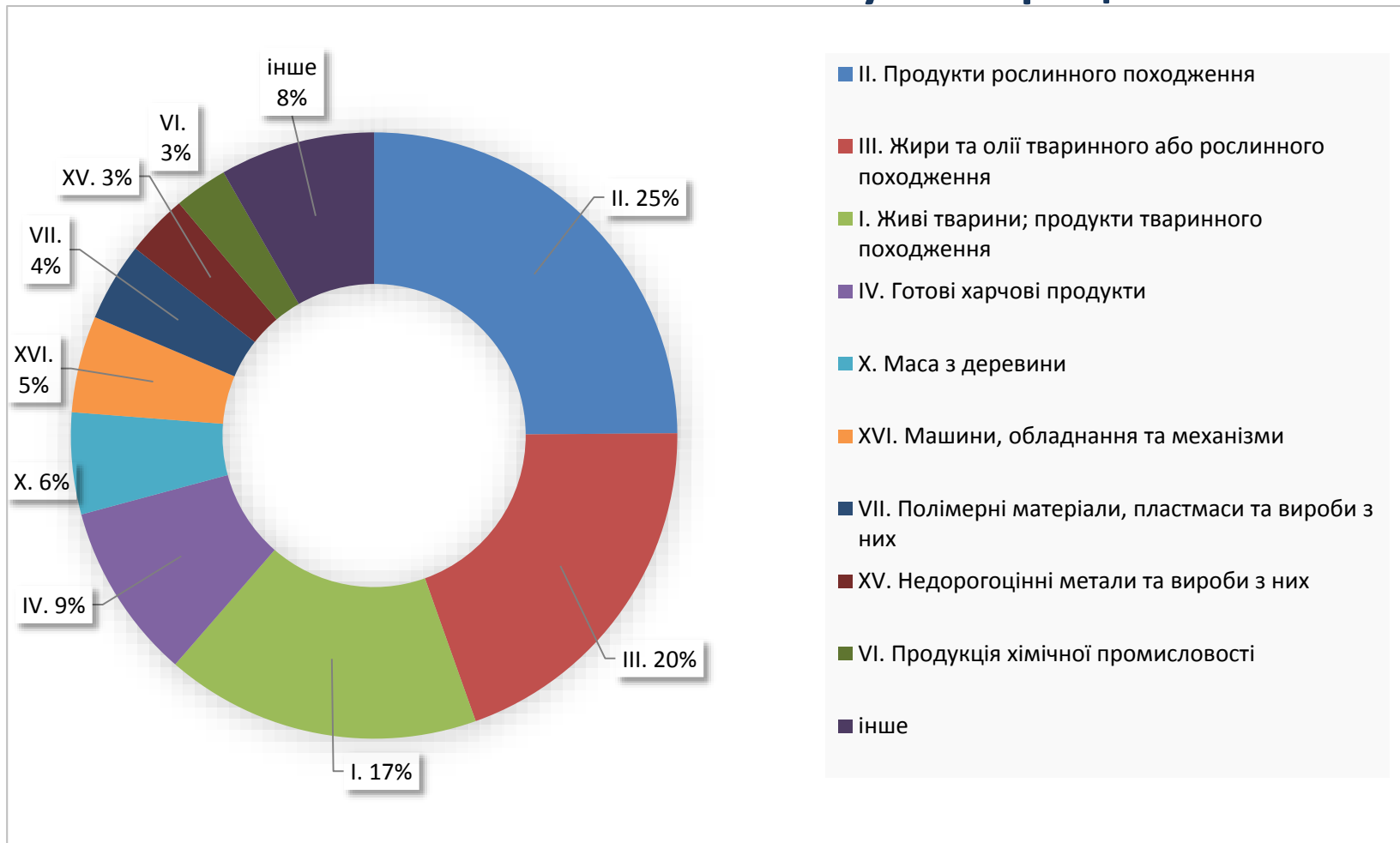

У 2016 року найбільшими експортним ринками Київської області були: Німеччина (6,7%), Індія (6,4%), Китай (6,0), РФ (5,8%), Єгипет (5,7%), Ірак (4,4%), Італія (3,6%), Нідерланди (3,5%), Казахстан (3,4%) та Іспанія (3,0%).

Експорт як товарів, так і послуг з області є доволі диверсифікованим.

Експорт послуг з регіону до першої за обсягами десятки країн склав лише 31% від обсягів поставок послуг області.

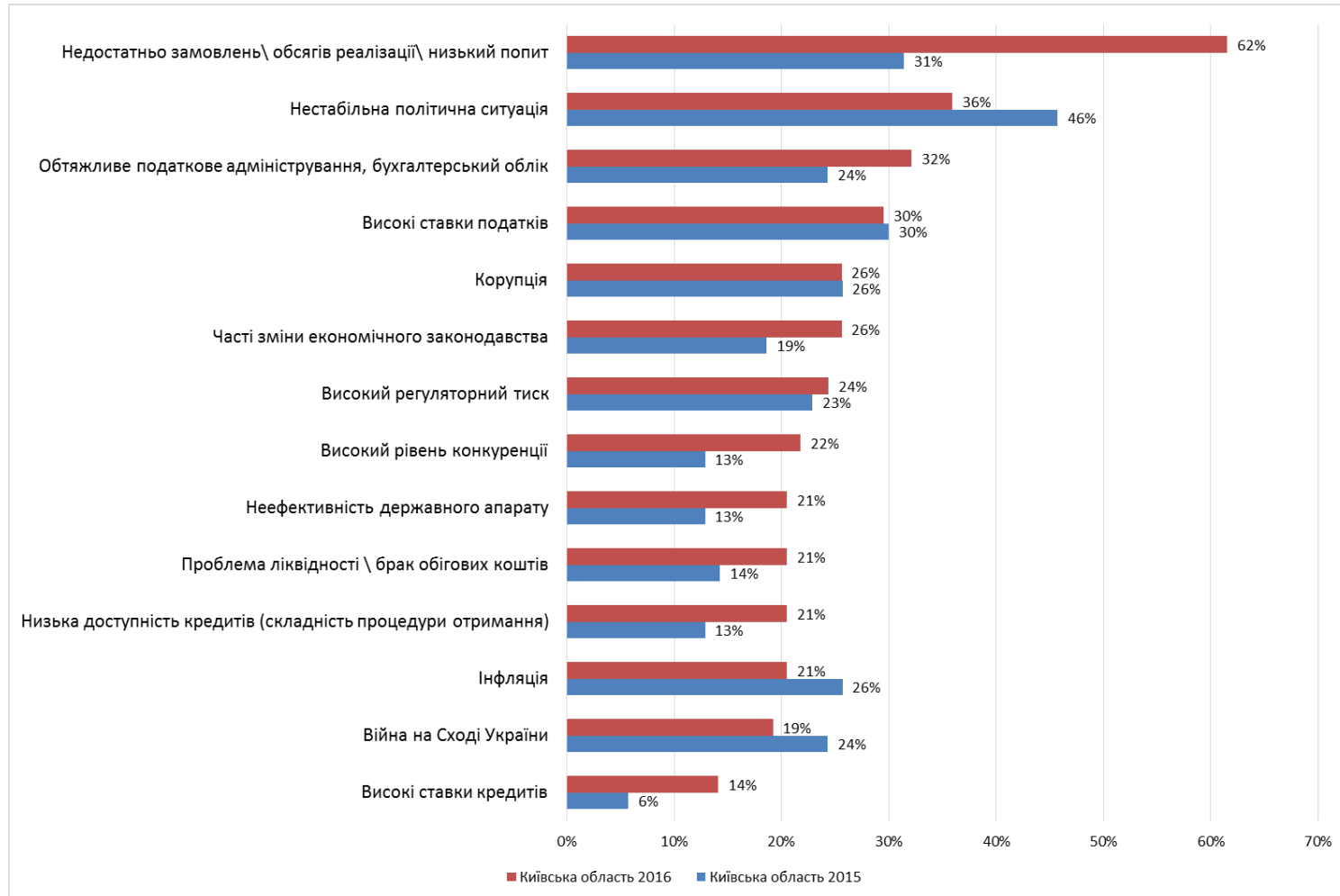
Основні групи товарів, що експортувалися Київською областю у 2016 році

Основні види послуг, що експортувалися Київською областю у 2016 році

Перешкоди виходу МСП Київської області на зовнішні ринки за результатами «Щорічного оцінювання ділового клімату» (ABCA) 2015/2016

Інструменти державної підтримки: очікування МСП області: за результатами «Щорічного оцінювання ділового клімату» (АВСА) 2015/2016

Потенційні ринки реалізації товарів, які може експортувати область

УКТ ЗЕД	Країна імпортер	Імпорт у 2016 році, тис. дол. США	%
0207	М'ясо та їстівні субпродукти свійської птиці, зазначеної в товарній позиції 0105		
	Світовий обсяг	23 162 005	100%
1	Європейський Союз (ЄС-28)	8 374 066	36%
2	Саудівська Аравія	1 509 655	7%
3	Гонконг	1 407 508	6%
4	Китай	1 284 763	6%
5	Японія	1 168 865	5%
6	Мексика	1 008 230	4%
7	Об'єднані Арабські Емірати	725 228	3%
8	В'єтнам	549 235	2%
9	Ірак	404 654	2%
10	Канада	403 659	2%
0407	Яйця птахів у шкаралупі, свіжі, консервовані або варені		
	Світовий обсяг	3 468 813	100%
1	Європейський Союз (ЄС-28)	1 585 137	46%
2	Ірак	281 417	8%
3	Російська Федерація	222 741	6%
4	Гонконг	183 942	5%
5	Мексика	167 553	5%
6	Сінгапур	113 054	3%
7	Канада	81 391	2%
8	Об'єднані Арабські Емірати	77 442	2%
9	США	66 841	2%
10	Швейцарія	56 161	2%

Режими торгівлі України з основними торговельними партнерами

Країна/група країн	Режим торгівлі
Європейський Союз	Зона вільної торгівлі відповідно до Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони.
Туреччина	Режим найбільшого сприяння (MFN).
Держави -учасниці СНД	Зона вільної торгівлі відповідно до Договору про зону вільної торгівлі Держав – учасниць СНД. Відповідно до прийнятого закону Російська Федерація (РФ) в односторонньому порядку призупинила дію зазначеного Договору. Крім того, у торгівлі з РФ діють двосторонні обмеження, пов'язані із запровадженням санкцій та інших заходів, які обмежують взаємну торгівлю та транзит.
США	Режим найбільшого сприяння (MFN). Генералізована система преференцій (the U.S. Generalized System of Preference – GSP/ГСП).
Грузія	Режим вільної торгівлі відповідно до Угоди між Урядом України та Урядом Республіки Грузія про вільну торгівлю.
Швейцарія	Зона вільної торгівлі відповідно до Угоди про вільну торгівлю між Україною та державами ЄАВТ (Ісландія, Норвегія, Швейцарія та Ліхтенштейн).
Країни-члени СОТ	Режим найбільшого сприяння (MFN).

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

Наші контакти:

Інститут економічних досліджень та політичних консультацій

www.ier.com.ua

institute@ier.kiev.ua

вул. Рейтарська 8/5-А, Київ 01030, Україна

тел. +38-044-278-6360

факс +38-044-278-6336